

VERSLAG
VAN DE DIALECTEN-COMMISSIE
DER KONINKLIJKE NEDERLANDSE AKADEMIE
VAN WETENSCHAPPEN TE AMSTERDAM
OVER 1970

OVERDRUK UIT HET JAARBOEK DER KONINKLIJKE
NEDERLANDSE AKADEMIE VAN WETENSCHAPPEN
1970—1971

Dialectencommissie:

Prof. Dr. K. Heeroma, voorzitter; Prof. Dr. B. van den Berg, Prof. Dr. W. J. H. Caron, Dr. H. Entjes, Prof. Dr. C. B. van Haeringen, Dr. P. J. Meertens, Prof. Dr. A. A. Weijnen, leden. Dr. Jo Daan, secretaresse.

Adres van het Instituut voor Dialectologie, Volkskunde en Naamkunde: Keizersgracht 569-571, Amsterdam-C. Tel. 020-234698. Postgiro no. 167415.

Medewerkers van het Bureau voor Dialectologie:

Mw. Dr. Jo Daan, hoofd; Drs. Jan Berns, Mw. M. J. Francken, Henk Heikens, Dr. J. de Rooij, R. van der Schaaf, Drs. Jan Stroop.

Medewerkers in algemene dienst:

Mw. C. Batelaan, boekhouding en administratie, Mw. L. van Immerzeel, bibliotheek, Mw. F. J. Modderman-Smit, correspondentencontact en -administratie, J. P. Wiegmans, tekenaar.

Publikaties:

Taal en Tongval, driemaandelijks tijdschrift voor de studie van de Nederlandse volks- en streektalen, in samenwerking met de Dialectencentrales van Gent en Leuven. Redactie: W. J. H. Caron, Jo Daan, K. Heeroma, J. Leenen, J. L. Pauwels, W. Pée, V. F. Vanacker, A. Weijnen.

Bijdragen en Mededelingen van de Dialectencommissie van de Kon. Nederl. Akademie van Wetenschappen (N.V. Noord-Hollandsche Uitgevers Maatschappij, 1934—).

Taalatlas van Noord- en Zuid-Nederland (Leiden E. J. Brill, 1939—).

DIALECTENCOMMISSIE — Verslag over 1970

De commissie

De commissie vergaderde twee maal, op 11 april en op 10 oktober. Op de eerste vergadering werd besloten voorlopig niet over te gaan tot uitbreiding van de commissie, maar in plaats daarvan de wetenschappelijke staf, door samen met deze te vergaderen, nauwer te betrekken in de besluitvorming.

Vragenlijsten en correspondenten

In mei werd voor een doctoraalscriptie van de heer A. H. G. Schaars vragenlijst 44A gezonden aan de correspondenten in de Gelderse Graafschap en de Lijmers, met vragen naar termen uit de boerenvakttaal, twee maanden later gevolgd door een tweede lijst, 44B, met vragen naar onderdelen van het boerenhuis.

In augustus werd een proeflijst verzonden ter voorbereiding van lijst 45. Deze laatste kon in december niet meer verstuurd worden door vertraging bij de drukker. Hij bevat vragen naar het gebruik van *hebben* en *zijn* als hulpwerkwoord, naar de vormen van het pron. pers. derde pers. enkelvoud met het doel vormen als *ie*, *die*, *nie* te achterhalen, en naar enkele termen uit verschillende woordvelden. Een vraag aan het slot verzoekt om adressen van correspondenten die een lijst over veeziekten willen invullen. Aan deze lijst werd een inlegvel toegevoegd met vragen naar romaanse leenwoorden, voor J. Goossens ten behoeve van een atlas van het zuidoostelijke deel van het taalgebied. Om ontbrekend materiaal voor de kaart van de *ovenpaal* of *broodschieter* bijeen te brengen werd in het najaar nog een afzonderlijke lijst uitgestuurd, nr. 45A. Voor de ANKO werden drie navraaglijsten verzonden, de nrs. 4, 5 en 6. De laatste werd verspreid onder studenten in België, omdat zij het beste in staat geacht worden het materiaal van de Reeks Nederlandse Dialektatlassen met gelijkwaardige gegevens aan te vullen.

Op 31 december waren 62303 lijsten op het instituut aanwezig. De tabel geeft de specificatie van alle aanwezige lijsten (de tussen haakjes geplaatste aantallen zijn uit Nederlands-sprekend België binnengekomen):

Vragenlijst no.:	aantal	vragenlijst no.:	aantal
1	2299	7	1475
2	2299	8	1458
3	2305	9	1315
G.V.	1897	10	1559
4	1582	11	1109
5	1777	12	785
6	1550	13	1047

Vragenlijst no.:	aantal	vragenlijst no.:	aantal
14	1055	33	916
15	1316	34	1003
16	1242	34A	830
17	1274	35	977
18	1312	36	859
19	1371	37	823
20	1219	38	803
21	1290	39	900
22	1214	40	965
23	1220	41	958
24	1289	41A	103
25	1146	42	(181) 900
26	1390	42A	403
27	1406	42B	(96) 706
28	1504	43	(112) 836
29	859	43A	(103) 832
29A	508	44	(122) 756
30	1277	44A	43
30A	1284	44B	38
31	1270	45A	119
32	1016		

In de loop van het jaar zijn 1079 lijsten ontvangen.

Symposia en medewerkersbijeenkomsten

Er werden twee symposia gehouden. Op 11 april spraken Prof. Dr. Willem Pée en G. van der Woude over taal en dialect, op 10 oktober Drs. J. J. Spa en Prof. Dr. A. Sassen over de toepassingsmogelijkheden van de transformationeel-generatieve methode in de streektaalstudie.

Op 18 april en 30 mei werden twee medewerkersbijeenkomsten gehouden in de provincie Groningen, resp. in Veendam en in de stad Groningen, en op 28 november was Friesland weer aan de beurt gekomen met een bijeenkomst in Leeuwarden.

Publikaties

I

Voor afl. 9 van de Taalatlas van Noord- en Zuid-Nederland werden de kaarten van de *melkbocht* en de *ruif*, voorbereid resp. door de heren Stroop en Berns, getekend en klaar gemaakt voor de druk. Voor de kaart van de *ovenpaal/broodschieter*, die wordt verzorgd door de heren G. de Schutter en J. Taeldeman, beiden medewerkers van W. Pée te Gent, was uit de Reeks Nederlandse Dialectatlassen en uit vragenlijst 44 nog niet voldoende materiaal bijeen te brengen. Het tekenen van deze kaart, die in het vorige jaarverslag al werd vermeld, moest daarom nog worden uit-

gesteld, maar aan de kaart *meikever* kon worden begonnen. De tekenaar besteedde het grootste deel van de beschikbare tijd aan het tekenen van zes kaarten voor de eerste aflevering van de ANKO, die in het vorige jaarverslag werden genoemd, nl. *rug, schaap, groen, laten, laag* en *waard*, en die ook werden gedrukt. Mw. Francken tekende, geassisteerd door Mw. C. van der Voort, proefkaarten voor 8 kaarten van de 2e afl. en verzamelde het materiaal voor de twee andere; 5 kaartjes bestemd om in de tekst opgenomen te worden, werden getekend voor de druk.

In de reeks Bijdragen en Mededelingen verscheen nr. XXXIX, W. Pée en G. van der Woude, Taal en dialect; hierin zijn de beide lezingen afgedrukt, die op het symposion van 11 april werden gehouden. Nr. XXXVIII, Wendakker, door E. Eylenbosch, de commentaar bij de gelijknamige kaart die als nr. 6 van afl. 9 van de Taalatlas zal verschijnen, is door de heer Van der Schaaf getypt voor offsetdruk en zal in het begin van 1971 verschijnen. De commissie is de heer Eylenbosch dankbaar dat hij de laatste hand hieraan heeft willen leggen nog na zijn vertrek van het instituut. De lezingen van het symposion over de toepassingsmogelijkheden van de transformationeel-generatieve methode in de dialectstudie, gehouden door de heren J. J. Spa en A. Sassen, die als nr. XL zullen verschijnen, zijn eveneens door de heer Van der Schaaf getypt en ter correctie aan de sprekers gestuurd.

Van het tijdschrift Taal en Tongval verschenen afl. 1/2 en 3/4 van jg. 22 (1970). In afl. 1/2 werd een lijst opgenomen van de bandopnamen in Nederland en in Vlaams-België gemaakt, die werd samengesteld door de heren Heikens en Van der Schaaf, met medewerking van de heer J. Taeldeman. De heer J. B. Berns schreef er een artikel voor over „Oud versleten paard”. In afl. 3/4 werd de lezing gepubliceerd, die door de heer Stroop op het Filologencongres te Groningen was gehouden over „Systeem in gesproken werkwoordsgroepen”. Het materiaal voor deze laatste werd geput o.a. uit 162 bandopnamen. Jo Daan schreef een kritische bespreking van Germanistische Linguistik 1/69, getiteld „Taalkaart en computer”.

In nr. 22 van de Mededelingen, de brochure, die elk jaar aan de correspondenten wordt toegestuurd, schreef de heer Berns over „Niemandslant tussen dialect en cultuurtaal”, overdenkingen naar aanleiding van een medewerkersbijeenkomst te Veendam.

Mw. Koopmans-van Beinum voltooide haar akoestisch onderzoek van de klinkers in het dialect van Maarsen (U.) en stelde het verslag ervan samen.

II

Buiten de publikaties van de Dialectencommissie en het Instituut voor Dialectologie, Volkskunde en Naamkunde werd alleen door de heer Stroop een artikel gepubliceerd, nl. de bespreking van de kaart die verscheen in Van randstad tot landrand, in het tijdschrift Studium Generale, 1970, nr. 9.

*Voortgezette onderzoekingen***B a n d o p n a m e n :**

In de loop van het jaar werd het bandenarchief met 92 opnamen uitgebreid: 13 uit Friesland, 27 uit Groningen, 1 uit Drente, 3 uit Overijssel, 17 uit Gelderland, 2 uit Noord-Holland, 1 uit Zuid-Holland, 4 uit Noord-Brabant en 19 uit Limburg, 1 van het dialect van Tongeren (België), 3 van A.B.N., voor het merendeel regionaal gekleurd en 1 van immigranten in de U.S.A., die tijdelijk in Nederland waren. Aan het maken van 18 opnamen werd meegewerkt door de heer Berns, aan 28 door Mw. Daan, aan 21 door Mw. Francken, aan 32 door de heer Heikens, aan 11 door de heer De Rooij, aan 7 door de heer Van der Schaaf, aan 16 door de heer Stroop. Voor opnamen in Groningen en Friesland verkregen we hulp van een Groninger en een Friezin in de personen van de heer R. Kuitert en Mw. T. Steenmeijer-Wielenga, die resp. aan 19 en 7 bandopnamen meewerkten.

Naast de opnemingen die door het instituut zelf werden gemaakt, kreeg het 9 andere, hetzij als geschenk, hetzij door kopiëring van reeds bestaande opnamen. De namen van de schenkers en van degenen die een band ter beschikking stelden zijn opgenomen in bijlage III.

Er werden 16 bandteksten uitgeschreven, waarvan 9 door de heer Bijl, 1 door de heer P. W. T. M. Kokke, 3 door Mw. Relleke en 1 door de heer C. W. Zuidervart.

O n d e r z o e k v a n b a n d o p n a m e n :

Het onderzoek van de bandopnamen van Maarsen door Mw. Koopmans-van Beinum werd voltooid, zoals hierboven onder Publikaties is vermeld. De heer Stroop sloot zijn onderzoek af naar de volgorde van werkwoorden dat in het vorige jaarverslag werd vermeld, gaf een verslag van de resultaten in een lezing op het Filologencongres te Groningen en publiceerde deze in *Taal en Tongval*, zoals eveneens onder Publikaties is vermeld.

Nieuwe onderzoekingen

De heer Berns tekende, in aansluiting bij de kaart van *ruif*, enkele proefkaarten van stalwoorden, als eerste aanloop tot een onderzoek naar de betekenisontwikkeling van het hele woordveld.

De heer Stroop tekende een aantal proefkaarten van woorden, waarvoor in een deel van ons land romaanse leenwoorden worden gebruikt.

Op deze wijze wordt het aantal proefkaarten, op basis van materiaal dat met de vragenlijsten is verzameld, uitgebreid om een beter overzicht te krijgen van regionale verschijnselen.

De heer De Rooij excerppeerde de bandteksten van Noord-, Zuid-Holland en Utrecht op materiaal over het enclitisch pronomen van de derde persoon enkelvoud. Ter voorbereiding van volgende onderzoekingen van deze banden ontwierp hij voorschriften voor het normaliseren van de bandteksten, om deze geschikt te maken voor het verwerken per com-

puter. Een en ander gebeurt in nauwe samenwerking met de Werkgroep Frequentie-onderzoek van het Nederlands, waarover onder Contacten meer zal worden meegedeeld. Ter assistentie van de heer De Rooij werden vier werkstudenten in dienst genomen, die de bandteksten controleerden en normaliseerden; de heer De Rooij kon zich beperken tot de ook tijdrovende controle.

Woord en zaak

De samenwerking met de Volkskundeafdeling die in het vorige jaarverslag werd aangekondigd, heeft niet het verwachte resultaat geleverd. Een belangrijke oorzaak is deze dat deze afdeling veel tijd nodig heeft voor het voorbereiden van de Europese Volkskundeatlas, en de daarvoor verzamelde gegevens, taalkundig gezien, voor gebieden van kleinere omvang, zoals Nederland, niet interessant genoeg zijn. Het zaakonderzoek zelf kost veel tijd, met name aan degenen die zich vertrouwd moet maken met het betreffende zaakgebied. Dit heeft doen besluiten tot een slechts incidentele samenwerking met de afdeling Volkskunde in de toekomst. Bij het kiezen, ontwerpen en toelichten van Taalataskaarten zal echter zoveel mogelijk aandacht aan betekenis en betekenisontwikkeling in de ruimste zin worden geschonken.

Personeel

Op 1 juli is Dr. J. de Rooij in dienst gekomen; zijn voornaamste taak zal zijn: de studie van de syntaxis van de streektalen. Zoals onder Nieuwe onderzoekingen is vermeld, werden vier werkstudenten in dienst genomen om een deel van het voorbereidende werk te doen. Het zijn de dames E. H. Brouwer, O. M. J. van Hal, E. Leerkamp-Ruysendaal en de heer H. J. Spijker, die in het begin samen 32 uur, later 46 uur per week werkten, waarvan echter een deel voor andere taken werd gebruikt.

Mw. F. J. Koopmans-van Beinum verliet het instituut op 1 september. In overleg met de heer H. Mol werd besloten in deze vacature geen academicus te benoemen, maar iemand te zoeken met een diploma van een elektro-technische school. Deze zou dan het routinewerk kunnen doen volgens programma's die op het Instituut voor Fonetische Wetenschappen zullen worden gemaakt, en tegelijk het administratieve en technische werk dat de verzorging van het opnamenarchief vraagt. Hierdoor zou tijd vrijkomen van het wetenschappelijk en administratief personeel, dat nog steeds te veel tijd aan deze werkzaamheden moet besteden. Besprekingen over de vervulling van de vacature zijn gaande met iemand met een niet-universitaire geluidstechnische scholing.

De werkstudent R. Beijl heeft het instituut eind januari verlaten; in zijn plaats werd Mw. A. J. Kok aangesteld, die echter eind mei al weer wegging.

De heer H. Ryckeboer, licentiaat in de Germaanse filologie, werd, in het

kader van het Belgisch-Nederlands Cultureel Akkoord met behoud van wedde wegens internationale opdracht, door de Belgische regering bij het instituut gedetacheerd, met ingang van 1 september 1970. Hij heeft alle aandacht besteed aan de verdere uitbreiding van het correspondentenbestand in Vlaams-België, dat tijdens de werkzaamheid van de heer Eylenbosch reeds een omvang van ongeveer 200 personen had gekregen; verder is hij opgetreden als bemiddelaar bij het laten invullen van navraaglijsten door Vlaams-Belgische studenten, en heeft hij geholpen bij ontwerpen en interpreteren van de ANKO-kaarten van germ. *i* en *û*. De commissie is zowel de Belgische regering als de heer Pée, die deze oplossing vond, dankbaar voor de mogelijkheid tot intensiever samenwerking met de Belgische dialectologen.

Bureauwerkzaamheden

De heer Heikens heeft het grootste deel van zijn tijd besteed aan het organiseren en uitvoeren van ordeningswerkzaamheden. Tengevolge van het tekort aan personeel in vroegere jaren waren enkele verzamelingen gegevens niet in de administratie opgenomen en niet in registers verwerkt. Aan het zogenaamde Enquêteregister (het register van woorden en termen die in Nederland en Nederlands-sprekend België met dialectgeografische doeleinden zijn bijeengebracht) heeft hij een enkele kleinere enquête toegevoegd, die indertijd was weggelaten. Verder heeft hij bandfragmenten voor twee metaalplaten uitgezocht.

De heer Van der Schaaf beheerde het opnamenarchief, stelde de dialectbibliografie samen en hield enig toezicht op degenen die opnamen afleverden. Een groot deel van zijn tijd werd besteed aan het typen en persklaar maken van de uitgaven, die in offset worden gedrukt. Daar hij voor dit laatste vrijwel onvervangbaar is, is de mogelijkheid overwogen (zie onder Personeel) hem te ontlasten van de zorg voor het opnamenarchief.

De heer Stroop ordende het register van gedrukte dialectkaarten van het Nederlands taalgebied, en vulde het aan. Dit register was jaren geleden opgezet, maar door gebrek aan personeel verwaarloosd. Het werd door de telefonist, de heer F. Dijkstra, overgetypt ten behoeve van de Nijmeegse Dialectcentrale.

De heer Berns begon met een dialectwoordenboek op fiches. De zogenaamde kleine handschriften worden verwerkt; het is de bedoeling op den duur alle dialectwoordenboeken, woordenlijsten, vragenlijsten enz. onder te brengen in een systematisch geordend kaartsysteem.

Bibliotheek en archief

De belangrijkste aanwinst van de bibliotheek was The English dialect dictionary door J. Wright (6 dln.). De reeks Franse taalatlanten werd uitgebreid met vol. 2 van de atlas Champagne en Brie door H. Bourcelot; van de Linguistic atlas and survey of Irish dialects door H. Wagner en de

Südschwedischer Sprachatlas van Sven Benson werden de vierde delen gekocht. Van de overige dialectwoordenboeken, die bij verschijning van een aflevering geregeld worden aangeschaft, noemen we hier alleen het Glossaire des patois de la Suisse romande, waarvan deel II, III, IV werden gekocht en deel 8 van het Hochdeutsches-plattdeutsches Wörterbuch van O. Buurman.

Bezoekers

Het instituut werd bezocht door Prof. Dr. Judy Mendels (Buffalo, U.S.A.), Dr. J. B. van Loon (Stockholm, Zweden), Mw. C. Snijman-van Maanen (Stellenbosch, Zuid-Afrika), J. Stegeman (Zugerberg, Zwitserland), Dr. A. Stevens (Tongeren, België), Drs. J. H. Meter (Napels, Italië) en Mw. G. de Vries (Kopenhagen, Denemarken), de beide laatste docenten Nederlands, die zich oriënteerden over de verzamelingen en werkwijze in het algemeen, door Dr. Sheldon A. Sper (University of Toronto, Canada), die zich liet inlichten over de onderzoeken van het instituut op taalsociologisch gebied, zelf inlichtingen gaf over het tekenen van kaarten met een computer en de wens te kennen gaf als gast gedurende een jaar op het instituut te komen werken. M. Samson (Uppsala, Zweden) vroeg inlichtingen over de Nederlandse immigranten in de U.S.A.

Voor het raadplegen van geluidsopnamen en/of het kopiëren ervan ten behoeve van hun onderwijs kwamen Prof. Dr. G. Worgt (Leipzig) uit het buitenland, en Mw. C. C. Schilder-van Houwelingen Rijkhoek en Dr. B. Sjölin uit het binnenland.

De heer P. Linthorst werkte enkele dagen op het instituut in verband met zijn dissertatie en beluisterde Limburgse opnamen, ter verklaring van uitspraakmoeilijkheden bij het leren van Frans door Limburgers.

Mw. Dr. N. Bakker, redactrice van het Woordenboek der Nederlandsche taal, bezocht het instituut om vragenlijsten te raadplegen ter verwerking in het WNT.

Leerlingen van Pedagogische Academies van Amsterdam en Oudenbosch bezochten het instituut, Mw. Daan ging zelf naar Gouda en naar Oudenbosch om groepen leerlingen in te lichten over onderwerp en methoden van de dialectstudie. Nu de nadruk hierin meer gelegd wordt op synchrone en sociale schakeringen neemt de belangstelling van deze academies weer wat toe.

Een groep studenten van de Universiteit van Amsterdam bestudeerde de taalatlanten en schreef hierover, samen met Mw. C. van der Voort, een werkgroepverslag.

Contacten

In de Werkgroep Frequentie-onderzoek van het Nederlands is behalve Mw. Daan ook de heer De Rooij opgenomen. De laatste zal in de eerste plaats aan het onderzoek van de gesproken taal meewerken, om de moge-

lijkheden het bandmateriaal met behulp van een computer te verwerken zo spoedig mogelijk te realiseren.

Het instituut verleent medewerking aan de Bibliografie van de Nederlandse taal- en literatuurwetenschap; voorbereidende besprekingen werden gehouden met de heer Drs. C. van Bree, die enkele malen het instituut bezocht. De heer Berns vertegenwoordigde het instituut op de bespreking die op 8 en 9 januari te Brasschaat werd gehouden. Het bibliografisch werk wordt gedaan door de heer Stroop, die noordnederlandse tijdschriften excerpteert die vooral bijdragen over streektaal publiceren.

De heer Berns vertegenwoordigde het instituut eveneens bij de Tagung des Vereins für niederdeutsche Sprachforschung, op 18-20 mei te Aurich. Met Mw. Daan bezocht hij het symposium over computer, woord, beeld en geluid, waar zij een korte inleiding hield over de wensen van de afdelingen Dialect en Volkskunde wat betreft een gedetailleerd register op schilderijen, tekeningen enz.

Een groep studenten van de universiteit te Leiden bezocht het instituut voor een bespreking over een taalsociologisch onderzoek onder Leidse studenten. Een voorlopig verslag werd gemaakt, maar het onderzoek werd nog niet voltooid in de loop van het kalenderjaar.

Congressen e.d.

De dames Daan en Francken en de heren Berns en Stroop bezochten het Nederlands Filologencongres te Groningen (1-3 april), Mw. Daan vertegenwoordigde het instituut op het Internationale Germanistencongres te Princeton (U.S.A.), gehouden van 23-29 augustus, en hield een sectielezing over enkele taalkundige uitkomsten van de in Amerika gemaakte geluidsbanden. Op 6 september hield ze voor de Holland Club te Buffalo een voordracht van meer algemene inhoud over de Nederlandse immigranten en hun taalgewoonten. Mw. Daan en de heer De Rooij namen deel aan een werkweekende van de werkgroep voor mathematicolinguïstiek, gehouden in Leuven op 3 en 4 oktober.

K. HEEROMA, *voorzitter*

JO DAAN, *secretaresse*

BIJLAGE I

Lijst van donateurs:

S. H. Achterop, mw. Dr. N. Bakker, P. J. A. Bakkes, Drs. F. H. Beuke-
ma, Ph. H. Breuker, Dr. A. C. Crena de Iongh, Prof. Dr. C. F. A. van
Dam, H. H. M. Foppe, mw. Dr. Ha. C. M. Ghijsen, mw. Drs. M. Goed-
hart-van Alebeek, Pater Dagobert Gooren ss.cc., Dr. D. van der Haar,
Prof. Dr. C. B. van Haeringen, M. E. 't Hart, A. D. Kakebeeke, H. Kink-
horst, mw. Dr. E. H. Korvezee, D. J. van der Laan, mw. C. A. A. Mulder,
Drs. J. Ph. van Oostrom, Dr. J. M. G. van der Poel, Dr. J. P. Ponten,

Drs. J. M. Renders, Dr. A. H. M. Ruhe, R. D. Schouwvlieger, Prof. Dr.
Jc. Smit, Prof. Dr. G. Stuiveling, Dr. J. G. H. Tans, mw. Drs. J. Tinbergen,
Dr. A. de Vin, A. Visser, S. S. D. Wehrens, Prof. Dr. J. Wils, Ir. R. J. de
Wit, S. L. Wynia.

BIJLAGE II

Lijst van personen en instanties die in 1970 publikaties en handschriften
schonken:

Drs. J. A. Baarspul, K. Bergsma, Drs. J. B. Berns, Dr. D. P. Blok, Af-
deling Openbaar onderwijs van de stad Brussel, mw. Dr. Jo Daan, Econo-
mische Hogeschool te Rotterdam, mw. I. M. Erkens-Mol, mw. M. J.
Francken, mw. F. Koopmans-van Beinum, Dr. P. J. Meertens, S. van
Messel, Prof. Dr. H. Mol, Prof. Dr. Willem Pée, Drs. Jan Stroop, Universi-
teit te Groningen.

BIJLAGE III

Lijst van personen en instanties die in 1970 bandopnamen schonken:

Prof. Dr. G. C. J. J. van den Bergh, H. S. Buwalda, H. J. de Feyter,
W. Hardonk, W. Kortooms, S. R. Kuit en D. Taat, de Internationale Ver-
eniging voor Nederlandistiek, het Pedagogisch-didactisch Instituut afd.
leraarsopleiding van de Universiteit van Amsterdam.